

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

м. Київ, майдан Незалежності, 2.
Адреса для листування: вул. Шота Руставелі, 39-41, м. Київ, 01601
Тел. (044) 289-09-93, факс. (044) 289-55-80, 289-66-07. E-mail: fpsu@fpsu.org.ua Код ЄДРПОУ 00014479

05.02.2016 № 02/01-15/127

На № _____ від _____

Про законопроект № 3474

Голові Верховної Ради України

Гройсману В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Федерація профспілок України висловлює свою занепокоєність з приводу зареєстрованого у Верховній Раді України законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (щодо діяльності студентських профспілок)» (реєстр. № 3474 від 13.11.2015), внесеного народними депутатами України Маркевич Я.В., Рябчин О.М., Заліщук С.П., Климпуш-Цинцадзе І.О., Лещенко С.А. Обґрунтовуючи необхідність прийняття законопроекту, автори вказують на недосконалість законодавства та обмеження права студентів на захист.

Законопроектом пропонується внести зміни в ст. 7 (членство у профспілках) та ст. 36 (обов'язки профспілок, їх об'єднань щодо захисту прав та інтересів своїх членів) Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», а саме доповнити положеннями щодо: припинення участі у первинній організації профспілки особою, яка закінчує навчальний заклад; визначення як підстави для поновлення у первинній організації профспілки особи, яка продовжує навчання за іншим освітньо-кваліфікаційним рівнем, повторну заяву громадянина (працівника); встановлення обмеження права обиратись до виборних органів первинних профспілок виключно особам, які навчаються у цьому навчальному закладі; обмеження строку повноважень членів виборних органів двома роками; встановлення обов'язку для профспілок та їх об'єднань щорічно публікувати на своєму офіційному веб-сайті всю фінансову звітність.

Вважаємо, що норми законопроекту спрямовані на звуження обсягу існуючих прав осіб, які навчаються, на участь у професійних спілках, обмеження прав і гарантій діяльності профспілок, суперечать ст. 22, 36 Конституції України, Конвенції Міжнародної організації праці № 87 «Про свободу асоціацій та захист прав на організацію», Законом України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про громадські організації», «Про захист персональних даних» та фактично є втручанням у самоврядну діяльність студентських профспілкових організацій.

Так, статтею 36 Конституції України встановлено гарантії громадянам України на право на свободу об'єднання у громадські організації, у тому числі профспілкові організації, для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення економічних, соціальних, культурних та інших інтересів. Професійні спілки утворюються без попереднього дозволу на основі вільного вибору їх членів. Усі професійні спілки мають рівні права. Обмеження щодо членства у професійних спілках встановлюються виключно Конституцією і законами України. Ніхто не може бути примушений до вступу в будь-яке об'єднання громадян чи обмежений у правах за належність чи неналежність до політичних партій або громадських організацій. Запропонована законопроектом норма щодо автоматичного припинення особою, яка навчається, участі у первинній профспілковій організації, є порушенням ст. 36 Конституції України та ст. 5 Закону України «Про громадські об'єднання» щодо права на свободу об'єднання у громадські організації та права добровільно у будь-який час у порядку, встановленому статутом, припинити членство (участь) у громадському об'єднанні.

Запропонована норма порушує принцип самоврядності діяльності громадських організацій та є втручанням у статутну діяльність студентських профспілкових організацій. Введення норми про автоматичне припинення участі в первинній організації профспілки звужує обсяг прав особи на участь у професійних спілках, на добровільне припинення членства (участі), що суперечить статті 22 Конституції України, якою забороняється при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів звужувати зміст та обсяг існуючих прав і свобод.

Відповідно до ч. 2 ст. 4 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» закони та інші нормативно-правові акти не можуть бути спрямовані на обмеження прав і гарантій діяльності профспілок, передбачених Конституцією України та цим законом.

Забороняється втручання державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, роботодавців, їх об'єднань у статутну діяльність профспілок, їх організацій та об'єднань (ч. 3 ст. 12 Закону).

Умови і порядок прийняття в члени профспілки та вибуття з неї; права, обов'язки членів профспілки, умови, порядок та підстави виключення з членів профспілки визначаються статутом профспілки (п.п.3, 4 ч.3 ст.14 Закону).

Не відповідають нормам національного та міжнародного права законодавчі пропозиції щодо звітування про фінансову діяльність профспілок.

Відповідно до ст. 3 Конвенції Міжнародної організації праці № 87 «Про свободу асоціацій та захист прав на організацію», ст. 11 Закону України «Про громадські об'єднання» та ч. 4 ст. 34 чинного профспілкового закону громадські організації самостійно опрацьовують свої статuti та адміністративні регламенти, вільно обирають своїх представників, упорядковують свій апарат та свою діяльність, встановлюють порядок звітування керівних органів перед членами (учасниками).

Державна влада має утримуватися від будь-якого втручання, що спроможне обмежити або перешкодити законному здійсненню профспілкової діяльності.

Згідно з діючим законодавством фінансовий контроль за коштами профспілок та їх об'єднань державними органами та органами місцевого самоврядування не здійснюється, контроль за їх надходженням та витрачанням покладено на контрольні-ревізійні органи, обрані відповідно до статутів (положень) профспілок, їх об'єднань.

Відповідно до ст. 23 Закону України «Про громадські об'єднання» обов'язок оприлюднювати звіти про цільове використання коштів встановлено лише для громадських організацій, які отримують фінансову підтримку за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів та виключно щодо цих коштів.

Норма про публікацію на офіційних веб-сайтах профспілок, їх об'єднань всієї фінансової звітності суперечить Закону України «Про захист персональних даних», оскільки така інформація містить персональні дані членів профспілки та може бути оприлюднена лише за їх згодою.

За результатами обговорення зазначеного законопроекту делегатами VIII З'їзду Профспілки працівників освіти і науки України, який відбувся 17 листопада 2015 року, одностайно прийнято резолюцію про його неприйнятність з огляду на наведене вище.

Федерацією профспілок України з моменту ініціювання законопроекту надіслано звернення до Голови Верховної Ради України, Комітету соціальної політики та пенсійного забезпечення, народних депутатів, де зазначалося про порушення міжнародного та вітчизняного законодавства, пропонувалося його відхилення та зняття з розгляду, а також вказувалося на конкретні порушення та перевищення повноважень державних органів і посадових осіб.

Незважаючи на заздалегідь подані ФПУ правові висновки щодо порушення прав профспілок і зняття даного законопроекту з розгляду, 3 лютого 2016 року Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення без озвучення та обговорення, з порушеннями регламенту розглянув його. При цьому не було враховано подані заперечення громадської ради при Комітеті з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, Міністерства соціальної політики України та Федерації профспілок України, натомість зазначено з голосу, що даний проект приймається на підтримку студентських профспілок.

Слід зазначити, що присутнім на засіданні Комітету голові Спільного представницького органу об'єднань профспілок, Голові Федерації профспілок України Осовому Григорію Васильовичу та заступнику Голови ФПУ Саєнко Володимирі Володимировичу не було надано слово для виступу.

В цей же день даний законопроект також розглянуто Комітетом з питань освіти і науки та прийнято без урахування правових висновків та застережень профспілок.

У зв'язку із зазначеним просимо Вас, шановний Володимире Борисовичу, врахувати дане звернення Федерації профспілок України при прийнятті рішення щодо порядку денного сесії Верховної Ради України та не включення даного законопроекту до моменту отримання правового експертного висновку Міжнародного бюро праці, куди нами скеровано даний законопроект.

З повагою

Голова Федерації профспілок України

Г.В. Осовий

